





Foundation Programme
in Literacy, Numeracy and Skills
(FPLNS)

मराठी
MARATHI
GRADE 9
Student's Workbook

MAHATMA GANDHI INSTITUTE
under the aegis of
MINISTRY OF EDUCATION AND HUMAN RESOURCE
Republic of Mauritius





Foundation Programme
in Literacy, Numeracy and Skills
(FPLNS)

मराठी
MARATHI
GRADE 9
Student's Workbook

MAHATMA GANDHI INSTITUTE
under the aegis of
MINISTRY OF EDUCATION AND HUMAN RESOURCE
Republic of Mauritius

2026

ACKNOWLEDGEMENT

OVERALL COORDINATOR

Mr Gangadharsing SOOKLALL

Senior Lecturer & Head,
School of Indian Studies

COORDINATOR

Mrs Neeshi HEEROO-LUXIMON

Lecturer & Head,
Department of Marathi Studies,
School of Indian Studies

PANEL MEMBERS

Mrs Varsha DAJEE BHIVAJEE

Educator (Secondary)

Mrs Ansouiya MALLOO

Educator (Secondary)

Ms Keshika NARAYEN

Educator (Secondary)

CENTRE FOR QUALITY ASSURANCE AND TEAM

Dr Vedika M. HURDOYAL - CHEKHORI,

Associate Professor & Head,
Centre for Quality Assurance

DR(Mrs) M KOONJUL

Full-time Temporary Lecturer,
Department of Marathi Studies

Mrs V CURPEN-SEENEEVASSEN

Lecturer & Head

Mrs Cassandra APPADOO-NAIDU

Department of Printmaking

Educator English,

MGSS Solferino

GRAPHIC DESIGN TEAM

Mr Keshrajsingh LOKHUN

Ms Bibi Farhana MOOLKEEA

Ms Girvanee Suraksha HOSANEE

Ms Raheesah Mahomed Osman BEEHARRY

Mr Girish NEEDHOO

Mrs Vaneeta JATOOA-GHOORBIN

Mrs Aruna DALLIAH JOOTUN

Ms Nivedita RAMLOWAT

2026

ISBN 978-99949-54-98-8

Foreword

It gives me great pleasure to present this series of Educator's Guidelines and Student's Workbooks developed by the Mahatma Gandhi Institute under the Foundation Programme in Literacy, Numeracy and Skills (FPLNS). These publications reflect our sustained commitment to strengthening foundational education while promoting the linguistic and cultural heritage that forms an essential part of the Mauritian identity.

The FPLNS constitutes a major national initiative aimed at consolidating core competencies and equipping Grade 7-9 FPLNS learners with essential skills for meaningful participation in society. Within this framework, the inclusion of Asian Languages (Hindi, Urdu, Tamil, Telugu, Marathi, and Modern Chinese) together with the Performing Arts subjects of Indian Music (Vocal and Instrumental) and Indian Dance, reaffirms the importance of culturally grounded and holistic learning. Asian Languages and the Performing Arts serve not only as academic disciplines, but also as vital instruments for communication, creativity, and identity formation.

The Mahatma Gandhi Institute has, for over five decades, served as a centre of excellence in the promotion of Asian languages, culture, and the performing arts in Mauritius. These materials are the result of our continuous scholarly engagement, pedagogical innovation, and collaborative effort among subject specialists, educators, and curriculum designers dedicated to meeting the evolving needs of our learners.

These resources have been carefully designed to align with the competency-based orientation of the FPLNS. They seek not only to enhance linguistic proficiency and artistic skills, but also to foster values of discipline, perseverance, intercultural understanding, and respect for diversity. In doing so, they reflect the broader educational philosophy that learning must cultivate both intellectual growth and ethical citizenship.

I wish to place on record my sincere appreciation to all contributors who have worked diligently on this project. It is my firm belief that these Educator's Guidelines and Student's Workbooks will serve as effective instruments in nurturing confident, competent, and culturally rooted learners, thereby advancing the national vision of inclusive and holistic education.

Director

Mahatma Gandhi Institute

Preface

The inclusion of Asian Languages (AL) - Hindi, Urdu, Tamil, Telugu, Marathi, and Modern Chinese - in the Foundation Programme in Literacy, Numeracy, and Skills (FPLNS), perpetuates the national educational philosophy of sustaining and promoting these languages as essential components of the students' functional language repertoire as citizens of multicultural and multilingual Mauritius. Moreover, considering their rising international prominence, basic communication skills in these languages will also be an important asset for the students in an increasingly globalised workplace, both on the island and abroad.

The Teaching and Learning Syllabus (TLS) for each Asian Language percolates from the overarching FPLNS philosophy and adopts a competency-based approach to language learning with focus on development of functional communication skills. This philosophy embraces a learner-centered methodology that values learner diversity in terms of backgrounds, preferences, needs and motivations. These objectives and methodology have been translated into a set of complementary resources comprising an Educator's Guidelines and a dedicated Student's Workbook for each grade designed to support students in successfully completing of the FPLNS.

The Student's Workbooks for each grade consist of seven thematic units enabling students to develop basic vocabulary and communication skills in functional areas related to their immediate environment, nature, music and entertainment, celebrations and festivals, as well as ethics and values. The same themes have been used across the three grades, enabling students to scaffold their learning by building on previously acquired vocabulary and skills in alignment with the TLS. The Grade 9 Workbook proposes a series of engaging activities grounded in real-life contexts related to topics such as 'My Country', 'My Locality', 'Natural Calamities', 'Importance of Animals', 'Media', 'Wedding', and 'Hard work and Perseverance' which will be covered across the school year.

The panel's primary goal has been to guide and support the development of competencies in areas such as listening with understanding, speaking with confidence, reading with comprehension, writing independently, and using ICT to support learning in Asian Languages. Fellow Educators will appreciate that each unit includes clearly defined learning outcomes, a variety of engaging activities, and proposed additional ones. A diverse range of exercises has been designed to cater to different competencies and learning styles. Assessment guidelines have been provided and supplementary support including links to digital learning resources have been suggested for out-of-the-box skills consolidation endeavours.

The panel's suggestions for the implementing the learning activities are presented as conversations with the educators in their guidelines. While these demonstrate the humble efforts by the panel, the latter relies on the deep understanding of the on-site teacher's appreciation and judgement to adapt and innovate, ensuring alignment with the needs of each individual learner in the classroom.

We wish to thank the Ministry of Education and Human Resource especially the core FPLNS technical team for their guidance. We extend our gratitude to the MIE FPLNS team for the consultations. Special mention for all AL (Asian Languages) panel members, graphic design team, vetters, administrative support team and the management of the Mahatma Gandhi Institute for the dedicated efforts and support in the materialisation of the project.

The Asian Languages Coordinators' Team

Table of content

Theme 1: Me : My Country	1 - 14
Theme 2: My Immediate Environment: My Locality	15 - 26
Theme 3: Nature and Environment: Natural Calamities	27 - 40
Theme 4: Animals and Birds: Importance of Animals.....	41 - 50
Theme 5: Music and Entertainment : Media	51 - 65
Theme 6: Celebrations and Festivals: Wedding.....	66 - 78
Theme 7: Ethics and Values : Hard work and Perseverance ...	79 - 90

Theme 1: ME My Country Activities

Activity 1: Listen and repeat.

Activity 2: Locate.

Activity 3: Read and recognise the colours.

Activity 4: Colour the Mauritian flag and name the colours.

Activity 5: Recognise and name the features of Mauritius.

Activity 6: Form simple sentences.

Activity 7: Read and copy the words.

Activity 8: Choose the correct words.

Activity 9: Write simple sentences.

Activity 10: Rearrange the words.

Activity 11: Read the passage.

Activity 1: Listen and repeat.

माझा देश

देश माझा हिंद महासागराचा तारा
शोभे इथे रम्य वनश्री अवघे मास बारा ॥१॥
धर्म संस्कृति विविध मानिती परि राष्ट्र एक
खांद्यास भिडवुनी खांदा चालती जरी भाषा अनेक
इथे नांदतो मना मनातून प्रेमाचा अतिरेक
देश माझा स्वावलंबी स्वतंत्र देश प्यारा ॥१॥
कोणी म्हणती नंदनवन हे अवघ्या भूमीचे
कोणी म्हणती डुलते पंकज हिंद महासागराचे
कोणी म्हणती आशास्थान हे शांती समतेचे
कोणी म्हणे ही असत्य वाणी ?
पुसा साक्षी सागरा ॥२॥
निसर्ग रम्य सौंदर्याने आनंदते मन
सुखे लुटण्या दुरून येती इथे बहुजन
कौतुक करिते सारी दुनिया वाटे हा अभिमान
देशी माझ्या सदैव वाहो स्वातंत्र्याचा वारा ॥३॥
ब्रह्मदेवे सृष्टी रचण्या रचिला जणू हा नमूना
स्वहस्ते मग केले येथे मानवधर्म स्थापना
देश बंधू आम्ही सदा बाळगू मनी हीच भावना
करी घेऊनी भाग्य आपुले हटवू दूर अंधारा ॥४॥

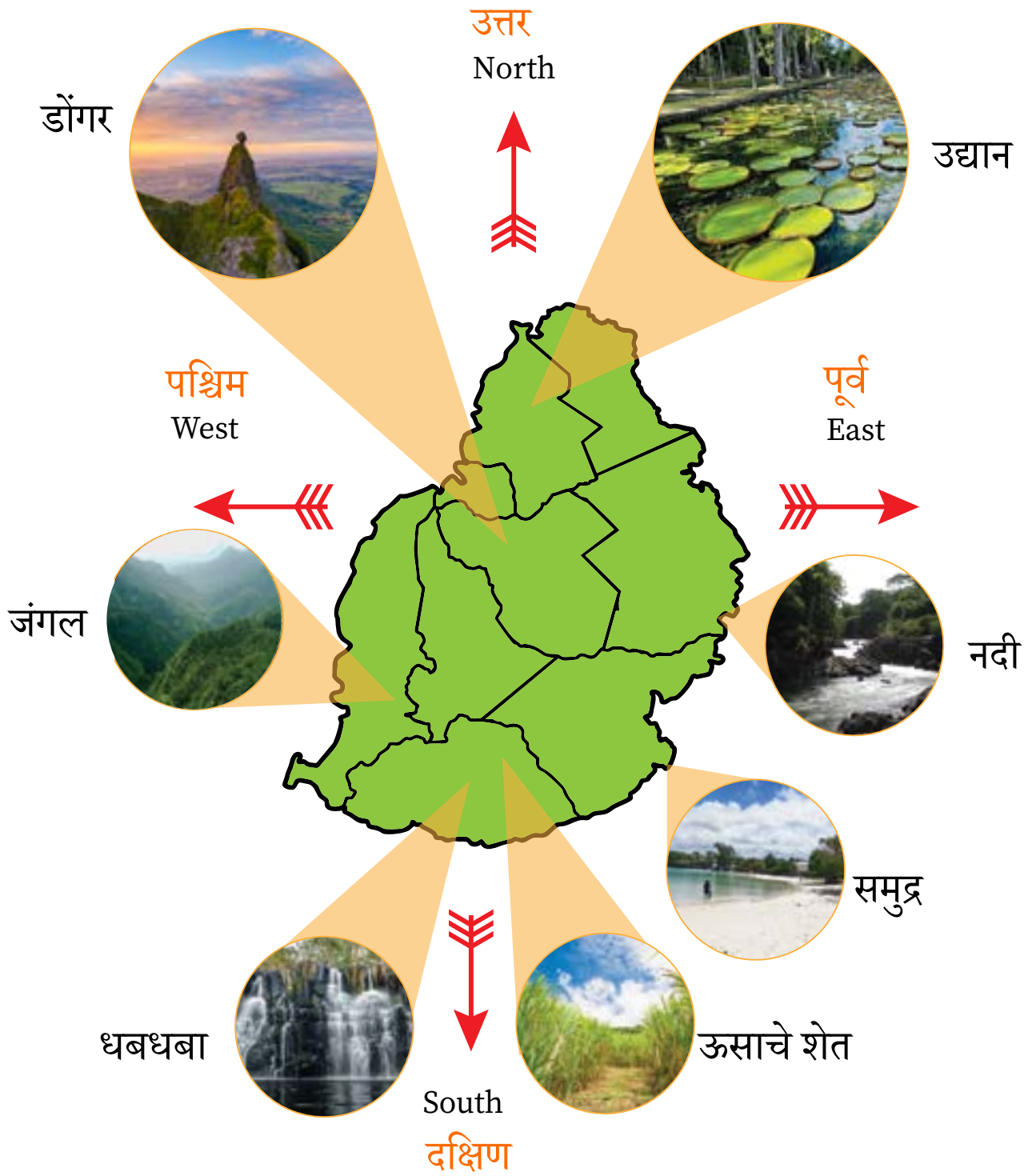
गुरुजी सदानंद भिवाजी

The audio-visual version of the above poem/song may be accessed through these links:

https://www.youtube.com/watch?v=PZBY8YolvlU&list=RDPZBY8YolvlU&start_radio=1

https://www.youtube.com/watch?v=bVx8iabfzMg&list=RDbVx8iabfzMg&start_radio=1

Activity 2: Locate.



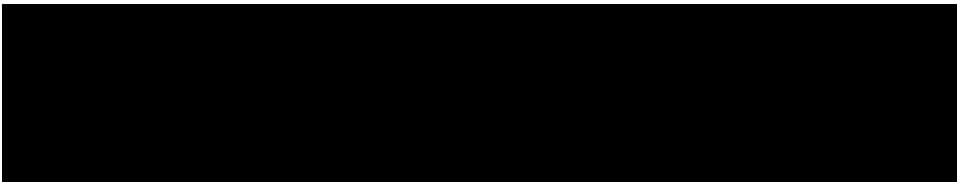
Activity 3: Read and recognise the colours.



लाल



पांढरा



काळा



हिरवा

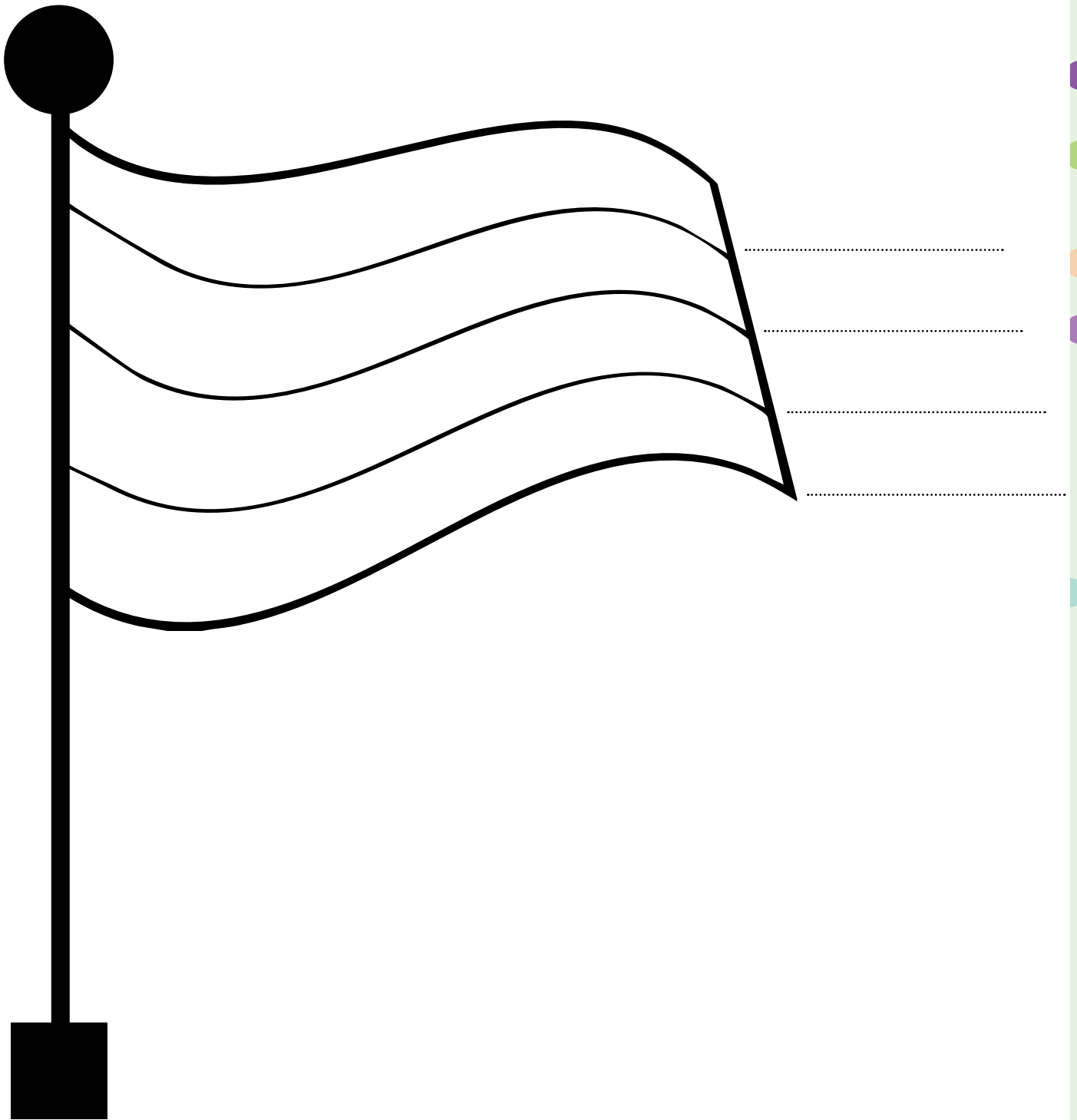


निळा



पिवळा

Activity 4: Colour the Mauritian flag and name the colours.



Activity 5: Recognise and name the features of Mauritius.



डोंगर

.....
.....



उद्यान

.....
.....



समुद्र

.....
.....



ऊसाचे शेत

.....
.....



धबधबा

.....
.....



नदी

.....
.....



जंगल

.....
.....



जनावर

.....
.....



पक्षी

.....
.....



फूल

.....
.....



फळे

.....
.....

Activity 6: Form simple sentences.

Example:

डोंगर

१. हा डोंगर आहे.
२. हा डोंगर उंच आहे.
३. डोंगरावर झाडे आहेत.

१. समुद्र

.....

.....

.....

२. पक्षी

.....

.....

.....

३. फूल

.....

.....

.....

४. जंगल

.....

.....

.....

५. जनावर

.....

.....

.....

Activity 7: Read and copy the words.

१. स्वातंत्र्यदिन - स्वातंत्र्यदिन स्वातंत्र्यदिन स्वातंत्र्यदिन
.....
२. देश -
.....
३. राष्ट्रगीत -
.....
४. मुख्य पाहुणे -
.....
५. पंतप्रधान -
.....
६. संदेश -
.....
७. राष्ट्रध्वज -
.....
८. भाषण -
.....

Activity 8: Choose the correct words.

१. मॉरिशसचा झेंडा रंगांचा आहे. (पाच, चार)
२. मॉरिशसची राजधानी आहे. (मोका, पोर्ट लुईस)
३. डोडो मोठा आणि जाड होता. (पक्षी, हरिण)
४. ले पुस हा एक उंच आहे. (डोंगर, नदी)
५. मुले पोहतात. (समुद्रात, बागेत)

Activity 9: Write simple sentences.

१. राष्ट्रगीत - गाणे

.....
.....

२. समुद्रकिनारा - चालणे

.....
.....

४. नदी - पोहणे

.....
.....

५. ऊस - लावणे

.....
.....

Activity 10: Rearrange the words.

१. साजरा - आम्ही - स्वातंत्र्यदिन - १२ मार्चला - करतो

.....
.....

२. समुद्र - आहे - ब्लू बेचा - सुंदर

.....
.....

३. मॉरिशसचा - ध्वज - आहे - लाल - पिवळा - निळा - आणि - हिरवा

.....
.....

४. आम्ही - खातो - आंबा - उन्हाळ्यात

.....
.....

५. आप्रवासी - घाट - आहे - पोर्ट लुईसला

.....
.....

Activity 11: Read the passage.

मॉरिशसचा स्वातंत्र्यदिन

आम्ही मॉरिशसचा स्वातंत्र्यदिन १२ मार्चला साजरा करतो. दरवर्षी आम्ही आमच्या शाळेत स्वातंत्र्यदिन साजरा करतो. आम्ही आनंदाने राष्ट्रध्वज फडकवतो. आम्ही सगळे मिळून राष्ट्रगीत गातो. शाळेचे प्राचार्य आपल्या देशाबद्दल भाषण देतात. मुख्य पाहुणे पंतप्रधानांचा संदेश वाचतात. विद्यार्थी देशभक्तीपर गाणी गातात आणि कविता म्हणतात. विद्यार्थ्यांना केक आणि पेय मिळतात. सर्वजण आनंदी असतात. आम्हाला आपल्या देशाचा खूप अभिमान आहे.

उदाहरण : आम्ही मॉरिशसचा १२ मार्चला साजरा करतो.

आम्ही मॉरिशसचा स्वातंत्र्यदिन १२ मार्चला साजरा करतो.

१. दरवर्षी आम्ही आमच्या स्वातंत्र्यदिन साजरा करतो.
२. आम्ही आनंदाने फडकवतो.
३. आम्ही सगळे मिळून गातो.
४. शाळेचे प्राचार्य आपल्या देशाबद्दल देतात.
५. मुख्य पाहुणे पंतप्रधानांचा वाचतात.
६. विद्यार्थी देशभक्तीपर गाणी गातात आणि म्हणतात.
७. विद्यार्थ्यांना केक आणि मिळतात.
८. आम्हाला आपल्या देशाचा खूप आहे.

Theme 2: My Locality Activities

Activity 1: Read and identify the vocabulary words.

Activity 2: Listen and repeat the vocabulary words.

Activity 3: Matching.

Activity 4: Tick the appropriate words.

Activity 5: Encircle and write the correct answer.

Activity 6: Draw, label and describe your locality.

Activity 7: True (✓) or False (X).

Activity 8: Write the appropriate place.

Activity 9: Listen and read the sentences.

Activity 10: Create your own flashcards.

Activity 1: Read and identify the vocabulary words.

तुमच्या परिसरातील ठिकाणे

	मैदान
	रुग्णालय
	फुलांचे दुकान
	औषधालय
	बाजार
	न्हावी
	कारखाना
	दुकान

Activity 2: Listen and repeat the vocabulary words.



तलाव



डाकघर



बँक



शिंपी



बाग



ग्रंथालय



ऊसाचे शेत



उपहारगृह



चर्च



मंदिर



मशीद



बस स्थानक

Activity 3: Matching.

तुमच्या परिसरातील ठिकाणे

मैदान



रुग्णालय



फुलांचे दुकान



कारखाना



बाजार



न्हावी



औषधालय



दुकान



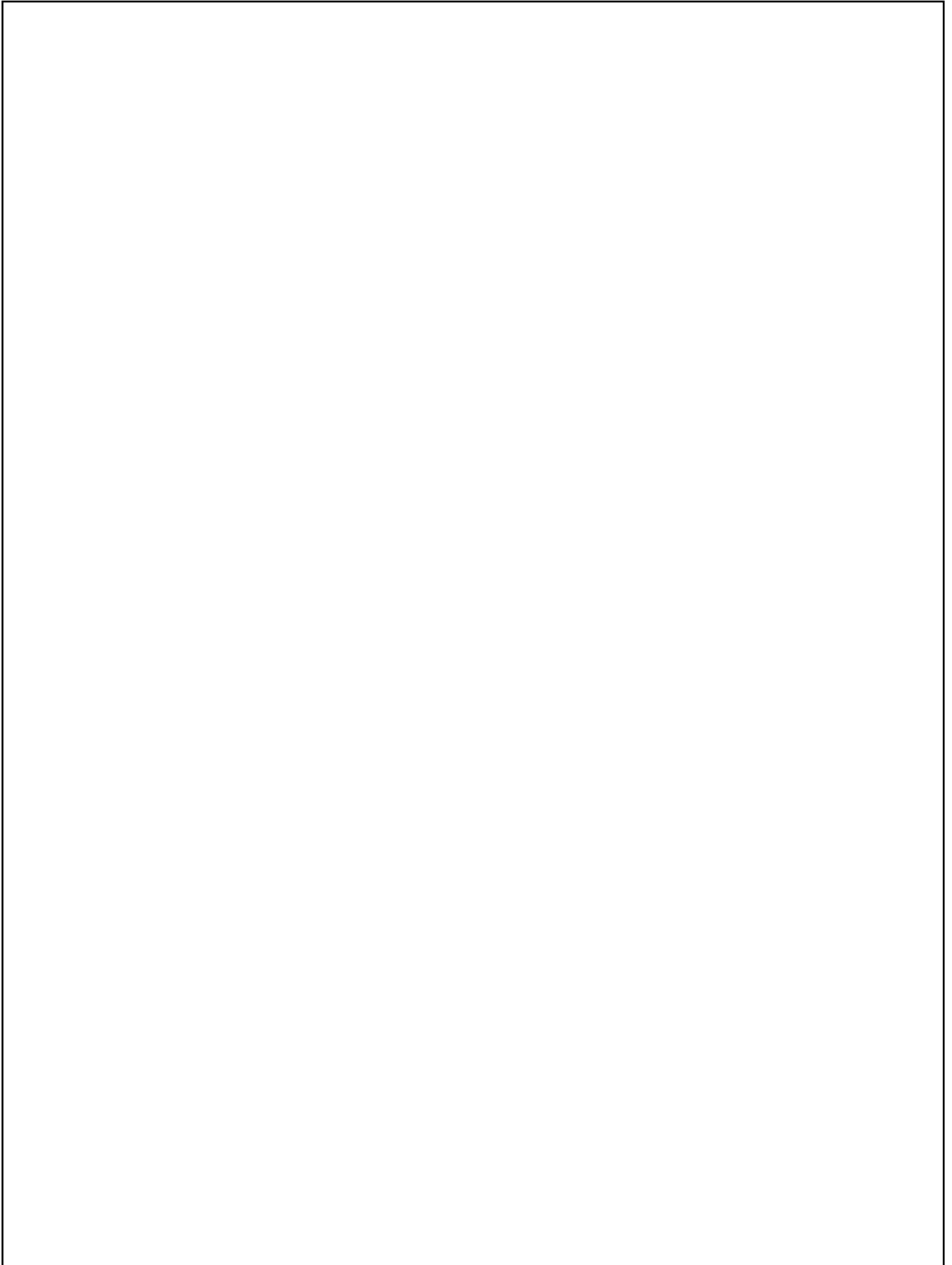
Activity 4: Tick the appropriate words.

तुमच्या परिसरातील ठिकाणे	✓
१. डोंगर	
२. नदी	
३. बाग	
४. रुग्णालय	
५. पोलीस ठाणे	
६. अग्निशमन केंद्र	
७. डाकघर	
८. बँक	
९. मंदिर/ चर्च/ मशीद	
१०. ग्रंथालय	
११. शाळा	
१२. बाजार	
१३. उपहारगृह	
१४. न्हावी	
१५. औषधालय	
१६. शिंपी	
१७. दुकान	
१८. बस स्थानक	

Activity 5: Encircle and write the correct answer.

१. आम्ही भाजी विकत घेण्यासाठी जातो.
(बाजाराला, औषधालयाला)
२. आम्ही शिकण्यासाठी..... जातो.
(रुग्णालयाला, शाळेत)
३. आम्ही औषधे विकत घेण्यासाठी जातो.
(औषधालयाला, डाकघराला)
४. आम्ही फुले खरेदी करण्यासाठी जातो.
(बागेत, फुलांच्या दुकानात)
५. आम्ही फुटबॉल खेळण्यासाठी जातो.
(मैदानावर, पोलीस ठाण्याला)

Activity 6: Draw, label and describe your locality.

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for a student to draw and label their locality. The box occupies most of the page's central area.

Activity 7: True (✓) or False (X).

१. आम्ही रुग्णालयात भाजी विकत घेतो.

२. आम्ही अग्निशमन केंद्रात औषधे खरेदी करतो.

३. दादा शिकण्यासाठी शाळेला जातो.

४. आम्ही बसस्थानकावर बसची वाट पाहतो.

५. आम्ही बागेत पुस्तके विकत घेतो.

Activity 8: Write the appropriate place.

१. मुले कोठे खेळतात ?

.....

२. आपण भाजी कोठे खरेदी करतो ?

.....

३. आजारी लोक कोठे जातात ?

.....

४. लोक प्रार्थना कोठे करतात ?

.....

५. आपण बसची वाट कोठे पाहतो ?

.....

६. आपण पाव कोठे खरेदी करतो ?

.....

७. पत्रे कोठे टाकली जातात ?

.....

८. आपण पुस्तके कोठे खरेदी करतो ?

.....

Activity 9: Listen and read the sentences.

१. औषधालय शाळेसमोर आहे.
२. मैदान रुग्णालयासमोर आहे.
३. माझ्या घराच्या बाजूला बाजार आहे.
४. ते झाड रस्त्याच्या कडेला आहे.
५. बाग शाळेमागे आहे.
६. कारखाना फुलांच्या दुकानामागे आहे.
७. रुग्णालय दुकान आणि मैदानाच्यामध्ये आहे.
८. शाळा औषधालय आणि रुग्णालयाच्यामध्ये आहे.
९. नदी डोंगराजवळ आहे.
१०. दुकान बाजाराजवळ आहे.

Activity 10: Create your own flashcards.

शिक्षकांना सूचनांची काही उदाहरणे:

- हे काय आहे?
- ते कोठे मिळते?
- रुग्णालय आणि बाजार यांच्यामध्ये काय आहे?

१.
२.
३.
४.
५.

Theme 3: Nature and Environment

Natural Calamities

Activities

Activity 1: Listen and repeat.

Activity 2: Read and practise.

Activity 3: Spell, read and write.

Activity 4: Fill in the blanks.

Activity 5: Choose the appropriate word.

Activity 6: Read and understand.

Activity 7: Speak and write.

Activity 8: Listen, understand and write.

Activity 9: Read and speak.

Activity 10: Listen and read.

Activity 1: Listen and repeat.

आला पाऊस

आला पाऊस, आला पाऊस

खेळू पाण्यात, वाटते हौस

चांदीच्या धारा, डोक्यावरी धरा

भरभर वारा, गरगर फिरा ॥

टपटप गारा, भरभर भरा

आभाळ गडगड, वीज चमचम ॥

झाडे सळसळ, पाणी खळखळ

सोसो वारा, डोलडोल डोला

शिल्पा सुराना

The audio-visual version of the above poem/song may be accessed through the link:

<https://share.google/images/2XuVwew6i2kuopyxw>

Other similar resources are available through the following link:

<https://youtu.be/Gc0qRFE8E0E?si=2fKEQ6wWP1IbmzXq>

Activity 2: Read and practise.

नैसर्गिक आपत्तींचे प्रकार



मुसळधार पाऊस



सुनामी



दुष्काळ



भूकंप



वादळ



पूर

Activity 3: Spell, read and write.

१. वादळ = वा + द + ळ

-----, -----

२. पूर = पू + र

-----, -----

३. मुसळधार = मु + स + ळ + धा + र

-----, -----

४. दुष्काळ = दु + ष् + का + ळ

-----, -----

५. भूंकप = भू + कं + प

-----, -----

६. सुनामी = सु + ना + मी

-----, -----

Activity 4: Fill in the blanks.

(सुनामी , भूकंप , पूर , वादळ , दुष्काळ)

१. खूप पाऊस पडला, की येतो.
२. पाऊस पडला नाही, की पडतो.
३. खूप धोकादायक असतो.
४. ही एक मोठी समुद्र लाट आहे.
५. समुद्रावरून येते.

Activity 5: Choose the appropriate word.

वादळाच्या पहिल्या

इशान्याच्या दरम्यान

आपल्याला हे करावे लागेल:

(मेणबत्ती, कुत्रा, घर, रेडिओ, औषध, बिस्किटे)

१. आपले सुरक्षित ठेवा.



२. बॅटरीवर चालणारा जवळ ठेवा.



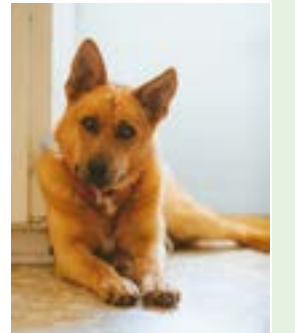
३. वीज नसताना वापरा.



४. खाद्य पदार्थ, जसे की साठवा.



५. पाळीव प्राणी, जसे की घरात सुरक्षित ठेवा.



६. कोणी आजारी पडले की घ्या.



Activity 6: Read and understand.

मानवामुळे निर्माण होणाऱ्या आपत्ती	नैसर्गिक आपत्ती
समुद्र प्रदूषण 	वणवा 
गॅस / रासायनिक स्फोट 	पूर 
मोठा अपघात 	ज्वालामुखीचा उद्रेक 
युद्ध 	वादळ 

Activity 7: Speak and write.

(अ) वादळ

- आकाशात वीज चमकते, कडकडाट ऐकू येतो, मुसळधार पाऊस पडतो.
- जोराचा वारा वाहतो.
- वीज जाते, इंटरनेट बंद होते, शाळा बंद असते, वाहतूक थांबते, नदीला पूर येतो, झाडे / खांब पडतात.

१.

२.

३.

.....

(आ) पूर

- मुसळधार पाऊस पडतो.
- घरे आणि रस्ते पाण्याने भरून जातात.
- प्राणी मरतात, पीके नष्ट होतात.
- पिण्याचे पाणी कमी होते / घाण होते, आजार वाढतात.

१.
२.
३.
४.

(इ) दुष्काळ

- पाऊस पडत नाही.
- तलाव आणि नद्या सुकतात.
- झाडे आणि पीके सुकतात.
- लोकांना आणि प्राण्यांना पाणी मिळत नाही.

१.
२.
३.
४.

**Activity 8: Listen, understand
and write.**

नैसर्गिक आपत्ती

रवि: नमस्कार माया. नैसर्गिक आपत्ती म्हणजे काय?

माया: नमस्कार रवि. नैसर्गिक आपत्ती म्हणजे पूर, भूकंप, वादळ आणि दुष्काळ.

रवि: अग! पूर आल्यावर काय होते?

माया: पूर आल्यावर खूप पाऊस पडतो. पाणी सगळीकडे साचते आणि काही वेळा घरे, रस्ते, झाडे तुटतात.

रवि: आणि वादळ म्हणजे काय?

माया: वादळ म्हणजे जोराचा वारा आणि मुसळधार पाऊस. वाऱ्यामुळे झाडे आणि छप्पर उडू शकतात. त्यामुळे लोकांनी घरात सुरक्षित राहावे.

रवि: आपण या आपत्ती टाळू शकतो का?

माया: नाही रवि, आपण थांबवू शकत नाही, पण तयार राहू शकतो आणि सुरक्षित राहू शकतो.

रवि: आपण निसर्गाचे रक्षण कसे करू शकतो?

माया: आपण झाडे लावू शकतो, जागा स्वच्छ ठेवू शकतो, आणि पाणी वाया जाऊ देऊ नये.

रवि: अगदी बरोबर माया ! आपल्याला पृथ्वीची काळजी घ्यायला हवी.

माया: हो रवि! आपण निसर्गाची काळजी घेतली तर निसर्गही आपली काळजी घेईल.

१. मायाबरोबर कोण बोलत आहे?

अ. राजू

ब. रवि

क. राज

ड. रोहन

२. पूर आल्यावर काय होते?

अ. जमीन हलते.

ब. पाणी सगळीकडे साचते आणि काही वेळा घरे, रस्ते, झाडे तुटतात.

क. जोराचा वारा वाहतो.

ड. खूप गरमी होते.

३. वादळ म्हणजे काय?

अ. झिमझिम पाऊस

ब. जोराचा वारा आणि मुसळधार पाऊस

क. उन्हाळ्याचा दिवस

ड. बर्फाळ वादळ

४. आपण निसर्गाची मदत कशी करू शकतो?

अ. झाडे लावणे, जागा स्वच्छ ठेवणे, आणि पाणी वाया जाऊ न देणे

ब. झाडे तोडणे

क. पर्यावरण प्रदूषित करणे

ड. पिण्याचे पाणी वाया घालवणे

५. पृथ्वीची काळजी का घ्यावी?

अ. आपल्याला पाणी सहज मिळेल

ब. वादळ येणार नाही

क. जर आपण निसर्गाची काळजी घेतली, तर निसर्ग आपली काळजी घेईल

ड. नैसर्गिक आपत्ती थांबेल

Activity 9: Read and speak.

विद्यार्थी म्हणून, मी पुढीलप्रमाणे पृथ्वीचे रक्षण करू शकते/शकतो :

- झाडे लावून
- पाणी जपून वापरून
- प्लास्टिक किंवा कचरा नाल्यात न टाकता
- समुद्रकिनारे आणि नद्या स्वच्छ ठेवून
- कचरापेटीचा वापर करून
- माझी शाळा स्वच्छ ठेवून
- माझा देश स्वच्छ ठेवून

Activity 10: Listen and read.



मॉरिशसमध्ये वादळाची तिसऱ्या दर्जाची सूचना देण्यात आली आहे.

- जोराचा वारा वाहत आहे.
- समुद्र खवळलेला आहे.
- बाहेर जाऊ नका.
- शाळा बंद आहेत.

लोकांनी ही सावधगिरी बालगावी :

घरात राहा, वादळ गेल्याची सूचना मिळेपर्यंत बाहेर जाऊ नका.	
ताज्या बातम्यांसाठी रेडिओ ऐका आणि टीव्ही पाहा.	
गाडी चालवू नका.	
अन्न आणि औषधांचा साठा ठेवा.	

Theme 4: Animals and Birds

Importance of Animals

Activities

Activity 1: Listen and repeat.

Activity 2: Observe and label.

Activity 3: Read and speak.

Activity 4: Identify and speak.

Activity 5: Fill in the blanks.

Activity 6: Dialogue/Role play.

Activity 7: Make simple sentences.

Activity 1: Listen and repeat.

वासरू

ओढाळ वासरू रानी आले फिरू,
कळपाचा घेऊ सोडूनिया

कानामध्ये वारे भरुनिया न्यारे,
फेर घरी फिरे रामोमाळ.

मोकाट मोकाट अफाट अफाट,
वाटेल ती वाट धावू लागे,

विसरुनी भान, भूक नि तहान,
पायांखाली रान घाली सारे.

थकूनिया खूप सरता हरूप
आठवे कळप तयालागी

फिरू जाता मागे दूर जाऊ लागे,
आणखीच भागे भटकत.

पडता अंधारू लागले हंबरू,
माय! तू लेकरू शोधू येई.

अनिल

The audio-visual version of the above song may be accessed through this link:

<https://www.youtube.com/shorts/XRoQUfOm6bU>

Activity 2: Observe and label.

(झाड, तळे, माकड, गाय, मासा, कोंबडी, गोठे, घर, घोडा, गवत, अंडी)



Activity 3: Read and speak.

- गाय - दूध
गाय गवत खाते.
गाय दूध देते.

- कोंबडी – अंडी
कोंबडी धान्य/मका खाते.
कोंबडी आम्हाला अंडी देते.

- बकरी - मांस
बकरी गोठ्यात आहे.
माझ्या मित्राला बकरीचे मांस आवडते.

- मधमाशी - मध
मधमाशी बागेत आहे.
मधमाशी मध देते.

- मेंढी - लोकर
ही मेंढी पांढरी आहे.
आपल्याला मेंढ्यांपासून लोकर मिळते.

१. कोणता प्राणी दूध देतो?
२. कोणता प्राणी अंडी देतो?
३. आपल्याला मध कोठून मिळतो?
४. मेंढ्यांपासून आपल्याला काय मिळते?
५. बकरीपासून आपल्याला काय मिळते?

Activity 4: Identify and speak.



१. हा कोणता प्राणी आहे?
२. हा प्राणी कसा आहे? मोठा/लहान आहे?
३. तो कोणत्या रंगाचा आहे?
४. तो कोठे आहे?
५. तो काय करतो?
६. हा प्राणी कसा/कोणत्या प्रकारे उपयुक्त आहे?

Activity 5: Fill in the blanks.

१. शर्यत जिंकतो. (घोडा, हत्ती)
२. मी वाळवंटातवर बसते. (कुत्र्या, उंटा)
३. मोठे कान असतात. (मांजराला, हत्तीला)
४. एक पाळीव प्राणी आहे. (बैल, उंट)
५. जड पिशवी वाहते. (गाढव, उंदीर)
६. माझा माझ्या घराची राखण करतो. (कुत्रा, उंट)
७. उंदराच्या मागे धावते. (गाढव, मांजर)
८. अंडी देते. (हत्ती, कोंबडी)
९. आकाशात उडतो. (पक्षी, घोडा)
१०. तलावात एक आहे. (उंदीर, मासा)

Activity 6: Dialogue/ Role play.

प्राणिसंग्रहालयात एक दिवस

राम आणि देवी प्राणिसंग्रहालयात गेले. त्यांच्यामध्ये झालेला संवाद पुढीलप्रमाणे आहे.

राम: देवी. वाघाकडे बघ.



देवी: तो खूप मोठा आहे! तिथे बघ राम. तो पक्षी खूप सुंदर आहे! तो मोर आहे.



राम: त्याचे पंख रंगीबेरंगी आहेत. झाडाखाली तुला ते म्हातारे कासव दिसते का? ते हळूहळू चालत आहे.



देवी: हो, मला दिसले. चल पुढे जाऊ या.

राम: बापरे! मला मोठी गर्जना ऐकू येत आहे. तो सिंहच असावा. आपण पाहायला जाऊ. बघ. बघ. तो मांस खात आहे.



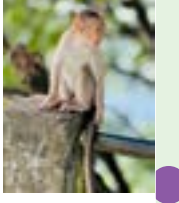
देवी: तुला माहित आहे का राम, माझा आवडता प्राणी हत्ती आहे! मला त्याचे मोठे कान आणि लांब सोंड आवडते.



राम: मला आताच एक पक्षी दिसला. तो उडत आहे. मला वाटते हा केस्ट्रेल आहे.



देवी: हो, तो खूप सुंदर आहे. तिकडे बघ राम. हा उंट आहे. हा उंट दुबईहून आलेला आहे.



राम: चल, पुढे माकड शोधू या. मला त्याची लांब शेपूट पाहायची आहे.

देवी: चांगली कल्पना आहे. आणि माकड पाहिल्यानंतर आपण साप पाहायला जाऊ.



राम: अग नाही. मला सापांची भीती वाटते. तू पुढे जा. मी कॅन्टीनमध्ये तुझी वाट पाहीन.

देवी: जशी तुझी इच्छा.

१. राम आणि देवी यांना सर्वात आधी कोणता प्राणी दिसला?

अ. हत्ती ब. मोर क. वाघ ड. सिंह

२. कोणत्या प्राण्याचे पंख रंगीत होते?

अ. मोर ब. केस्ट्रेल क. माकड ड. वाघ

३. कोणता प्राणी हळूहळू चालतो?

अ. उंदीर ब. माकड क. वाघ ड. कासव

४. जेव्हा राम आणि देवी यांनी सिंह पाहिला तेव्हा सिंह काय करत होता?

अ. मांस खात होता ब. मोठ्याने गर्जना करत होता
क. झोपत होता ड. चालत होता

५. माकडाची शेपूट कशी असते?

अ. लहान ब. लांब क. मोठी ड. उंच

६. देवीचा आवडता प्राणी कोणता आहे?

अ. जिराफ ब. वाघ क. मोर ड. हत्ती

७. उंट कोणत्या देशातून आला आहे?

अ. दुबई ब. मॉरिशस क. इटली ड. भारत

८. तुमच्या आवडत्या प्राण्यांची नावे लिहा.

.....

.....

.....

.....

.....

Activity 7: Make simple sentences.



मुलगी - खेळणे



कुत्रा - आंघोळ करणे



कुत्र्याचे घर - स्वच्छ करणे



अन्न - देणे



पशुवैद्याकडे - आणणे



बागेत- फिरायला जाणे

Theme 5: Music and Entertainment Media

Activities

Activity 1: Listen and repeat the song.

Activity 2: Identify the words.

Activity 3: Read and practise.

Activity 4: Underline and rewrite the words.

Activity 5: Read and identify the word.

Activity 6: Fill in the blanks.

Activity 7: Crosswords.

Activity 8: Matching.

Activity 9: Rearrange the words.

Activity 10: Read, identify and write.

Activity 11: Read the passage and encircle the correct answer.

Activity 12: Read and write.

Activity 13: Demonstrate your creativity.

Activity 1: Listen and repeat the song.



पोपट

गवतासारखा माझा रंग
हिरवे हिरवे माझे अंग
उंच उडतो मित्रांसंग
पेरू मिरच्या खाण्यात दंग
दिवस असो वा रात्र
उडतो मी सगळ्यांसंग

The audio-visual version of the above poem/song may be accessed through the link:

https://youtu.be/fH-H0U9l_K8?si=D-K1scSNr6cE1yRc

Activity 2: Identify the words.



रेडिओ



संगणक



टीव्ही



मनोरंजन



चित्रपटगृह



मंच



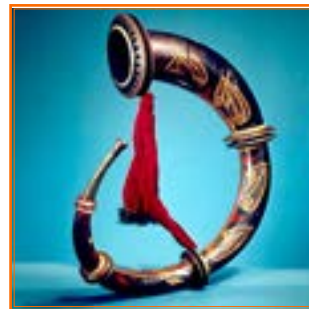
मोबाईल फोन



खंजिरी



नाटक



तुतारी

Activity 3: Read and practise.



रेडिओ
रे + डि + ओ



संगणक
सं + ग + ण + क



टीव्ही
टी + व्ही



मनोरंजन
म + नो + रं + ज
+ न



चित्रपटगृह
चि + त्र + प + ट
+ गृ + ह



मंच
मं + च



मोबाईल फोन
मो + बा + ई + ल
फो + न



खंजिरी
खं + जि + री



नाटक
ना + ट + क



तुतारी
तु + ता + री

Activity 4: Underline and rewrite the words.

१. सतार एक वाद्य आहे.

.....

२. माझ्याकडे बासरी आहे.

.....

३. ही तुतारी आहे.

.....

४. तुझ्याकडे गिटार आहे का ?

.....

५. माझ्या आजीकडे एक लहान रेडिओ आहे.

.....

६. हे चित्रपटगृह आहे.

.....

७. रोहन टीव्ही पाहतो.

.....

८. मंच मोठा आहे.

.....

९. तुझा मोबाईल फोन नवा आहे.

.....

Activity 5: Read and identify the word.



बासरी

एक बासरी

ही बासरी आहे.

माझ्याकडे बासरी आहे.

मला बासरी वाजवणे/ऐकणे आवडते.

बासरी बांबूपासून बनवली जाते.

बासरीला सहा – सात छिद्र असतात.

ही बासरी सुंदर आहे.

बासरीचे सूर मधुर असतात.

श्री कृष्णाच्या हातात बासरी आहे.

Activity 6: Fill in the blanks.

(संगणक , मोबाईल फोन , टीव्ही , चित्रपट , रेडिओ)



१. खोलीत एक आहे.



२. मी एक नवा विकत घेते.



३. मी ऐकतो / ऐकते.



४. माझ्याकडे एक आहे.



५. मी टीव्हीवर पाहतो / पाहते.

Activity 7: Crossword.

Identify and colour 10 words related to music and entertainment using different colours. Then, copy the words in the space given below.

रे	सि	ळ	जा	बा	सं	टी	व्ही
डि	ने	झां	णे	स	ता	र	न
ओ	मा	जा	चि	री	मो	त	ट
ना	च	णे	ना	खे	बा	ब	पा
चि	त्र	प	ट	ळ	ई	ला	ह
न	मं	ऐ	क	णे	ल	ळ	णे
टी	च	मा	सं	गी	त	क	ला
झा	क	डी	ट	सं	ग	ण	क

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Activity 8: Matching.



गाणे

पाहणे

ऐकणे

खेळणे

वाजवणे

नाचणे

Activity 9: Rearrange the words.

१. मनोरंजक - आहे - चित्रपट

.....

२. गातो - गायक - गाणे

.....

३. आहे - मोठा - मंच

.....

४. वाजवतो - तो - वाद्ये

.....

५. ऐकतो - संगीत - राहुल

.....

Activity 10: Read, identify and write.

Identify and write 5 action verbs and 5 words related to music and entertainment.



राहुल : नमस्कार रवि.

रवि : नमस्कार राहुल. तू खूप आनंदी दिसत आहेस!

राहुल : मी चित्रपट पाहायला जात आहे.

रवि : कोणता चित्रपट ?

राहुल : ' छावा '

रवि : मी टीव्हीवर चित्रपट पाहतो.

राहुल : मी पण माझ्या मोबाईलवर गेम खेळतो.

रवि : मला रेडिओ ऐकायला आवडते. तू गातोस का ?

राहुल : नाही. मी नाचतो. मी शाळेत एक नृत्य सादर करत आहे.

रवि : मी संगीत दिनानिमित्त एक गाणे गात आहे.

राहुल : माझी बहीण सतार वाजवत आहे.

रवि : मग खूपच मजा येईल.

Action Verbs	Words

Activity 11: Read the passage and encircle the correct answer.



आज संगीत दिवस आहे. आम्ही शाळेत संगीत दिवस साजरा करत आहोत. मंच खूप सुंदर दिसत आहे. बरेच विद्यार्थी सहभागी होत आहेत. राहुल बासरी वाजवत आहे. अमर गाणे गात आहे. इतर विद्यार्थी झांजा, गिटार आणि तबला वाजवत आहेत. इयत्ता नववीचे विद्यार्थी एक नृत्य सादर करत आहेत. सर्वजण टाळ्या वाजवत आहेत. ते खूप आनंदी आहेत.

१. आम्ही शाळेत कोणता दिवस साजरा करत आहोत ?

अ. क्रिडा

ब. अन्न

क. संगीत

ड. जन्म

२. मंच कसा दिसत आहे ?

अ. सुंदर

ब. मोठा

क. लहान

ड. अस्वच्छ

३. राहुल कोणते वाद्य वाजवत आहे ?

अ. तुतारी

ब. गिटार

क. बासरी

ड. तबला

४. कोण गाणे गात आहे ?

अ. राहुल

ब. अमर

क. बरेच विद्यार्थी

ड. आठवीचे विद्यार्थी

५. प्रत्येकाला कसे वाटते ?

अ. रागावलेला

ब. दुःखी

क. भीती

ड. आनंदी

Activity 12: Read and write.



१. चित्रात किती माणसे आहेत ?
२. बाबा काय करत आहेत ?
३. आई काय करत आहे ?
४. मुलगा कोणते वाद्य वाजवत आहे ?
५. मुलगी कोणते वाद्य वाजवत आहे ?
६. मेजावर काय आहे ?

Activity 13: Demonstrate your creativity.

Present a short poem/ a song/ a dance.

Identify the following pictures, colour and write two simple sentences on each.



१. ही आहे.

अ.

ब.



२. हा आहे.

अ.

ब.



३. हा आहे.

अ.

ब.

Theme 6: Celebrations and Festival Wedding

Activities

Activity 1: Listen and repeat the song.

Activity 2: Sentences on wedding.

Activity 3: Invitation card.

Activity 4: Fill in the Invitation card.

Activity 5: Wedding clothing and accessories.

Activity 6: Choose and write the correct word.

Activity 7: Wedding rituals.

Activity 8: Rearrange the words.

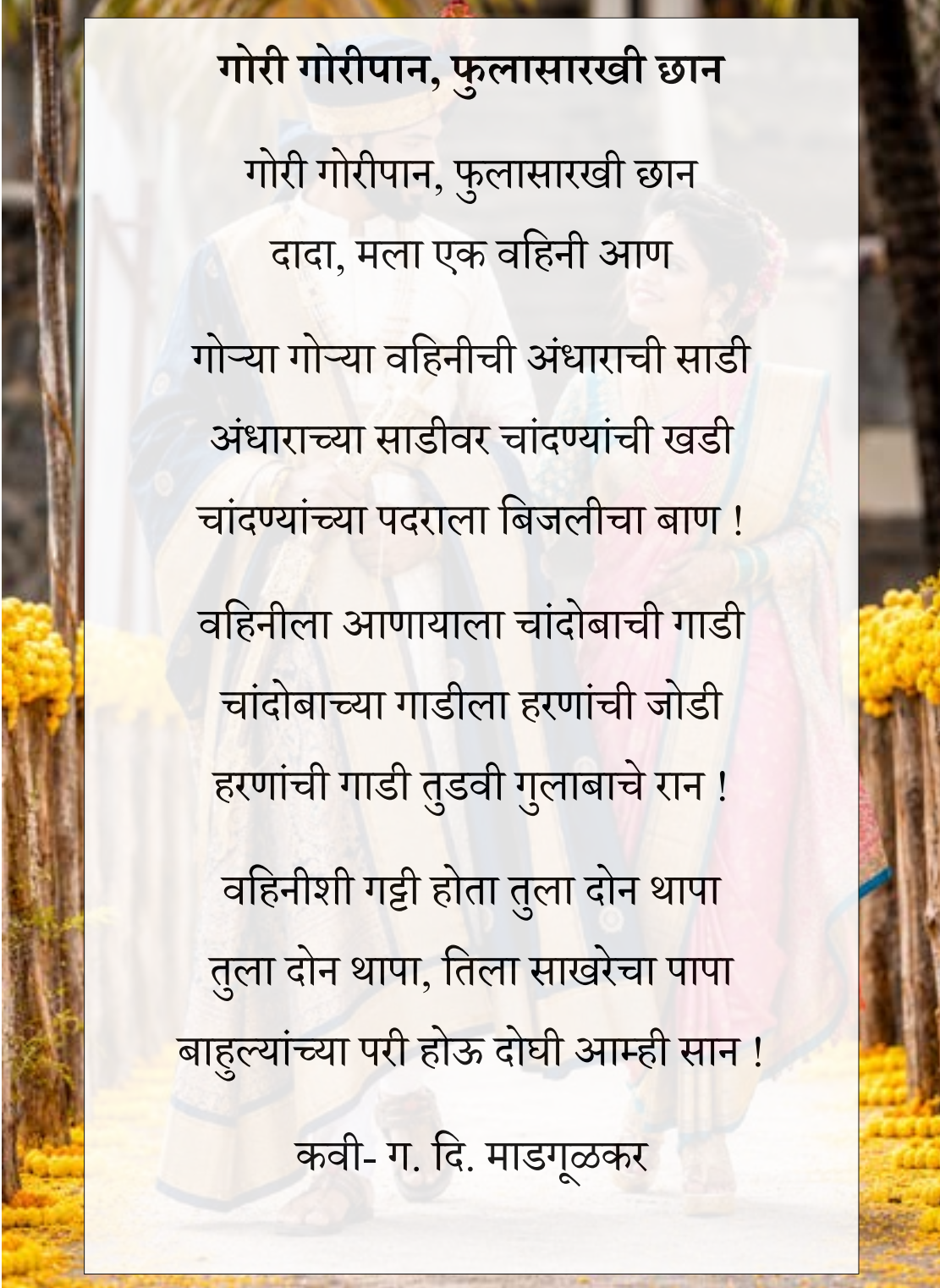
Activity 9: Wedding food vocabulary.

Activity 10: Comprehension passage.

Activity 11: Fill in the blanks.

Activity 12: Create a wedding card.

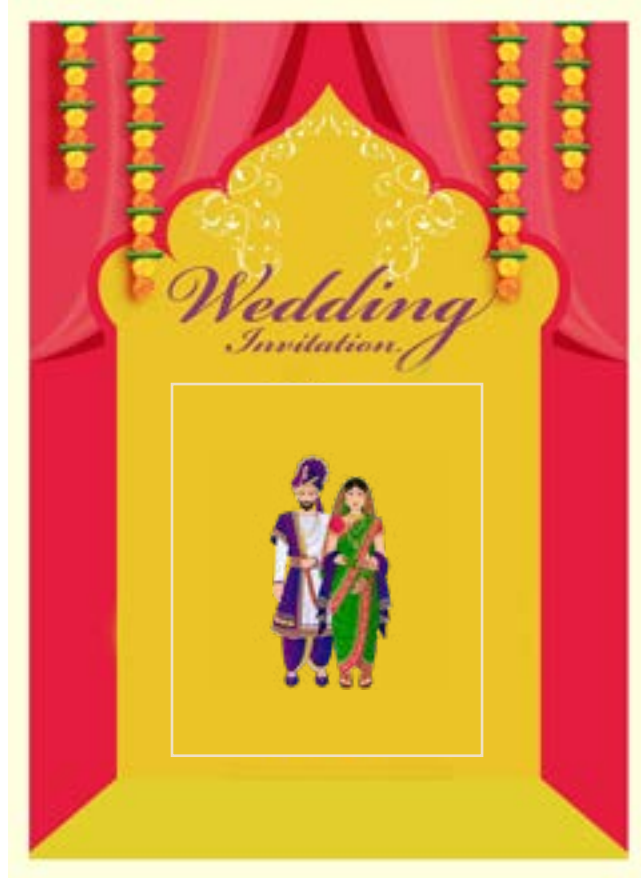
Activity 1: Listen and repeat the song.



The audio-visual version of the above song may be accessed through this link:

https://www.youtube.com/watch?v=bf_Xd3W9o08&list=RDbf_Xd3W9o08&index=1

Activity 2: Sentences on wedding.



१. लग्न हा आनंदाचा दिवस असतो.
२. वधू आणि वर लग्न करतात.
३. नातेवाईक आणि मित्र लग्नाला येतात.
४. लग्नात स्वादिष्ट जेवण असते.
५. प्रत्येकजण सुंदर कपडे घालतो.

Activity 3: Invitation card.



Activity 4: Fill in the Invitation card.

यजमानपान - सकाळी १० वाजता - पांडुरंग क्षेत्र मंदिर, कास्कावेल
राजेश - रविवार १२ जुलै २०२५ - रोहिणी

शुभ विवाह



वर

वधू

.....

.....

..... : शनिवार ११ जुलै २०२५

लग्नाची तारीख :

स्थळ :

वेळ :

Activity 5: Wedding clothing and accessories.



नऊवारी साडी



कुर्ता



मंगळसूत्र



जोडवी



दागिने

Activity 6: Choose and write the correct word.



(नऊवारी साडी, जोडवी, मंगळसूत्र)

.....



(नऊवारी साडी, दागिने, साडी)

.....



(कुर्ता, साडी, नऊवारी साडी)

.....



(दागिने, साडी, मंगळसूत्र)

.....



(साडी, मंगळसूत्र, कुर्ता)

.....

Activity 7: Wedding rituals.



साखरपुडा समारंभ

१. साखरपुडा कधी आहे?
२. साखरपुड्याला कोण कोण येणार आहे?
३. साखरपुड्यासाठी कोणती मिठाई बनवली जाते ?



हळदी विधी

१. हळदी विधी कधी आहे ?
२. हळदीसाठी खास तयारी केली जाते का ?
३. हळदीच्या समारंभात नाच-गाणी झाली का ?



कन्यादान

१. कन्यादान कोण करणार आहे ?
२. कन्यादान विधी कधी होणार आहे ?
३. या विधीचे महत्त्व काय आहे ?



सप्तपदी

१. सप्तपदीत वधू-वर किती पाऊले चालतात ?
२. प्रत्येक पावलाचा अर्थ काय आहे ?
३. सप्तपदीच्या वेळी कोणते वचन दिले जातात ?



लग्न विधी

१. वधू-वर मंडपात कधी येतात?
२. मंगलसूत्र कोण घालणार आहे?
३. लग्नाचे मुख्य विधी कोणते आहेत?

Activity 8: Rearrange the words.

१. आहे - माझा - आज - लग्न - शेजारी - करत

.....

२. लग्नासाठी - कपडे - घालतो / घालते - सुंदर - मी

.....

३. पाहुणे - हॉलमध्ये - आहेत - अनेक

.....

४. भेट - वधू - वरांना - गेलो/ गेले - मी - देण्यासाठी

.....

५. जेवण - मी - घेतले - स्वादिष्ट

.....

Activity 9: Wedding food vocabulary.



१. जेवण खूप चवदार होते.



२. पाहुण्यांनी लाडू खाल्ले.



३. कानवला खूप गोड होता.



४. पाहुण्यांना गरम पुरणपोळी आवडते.



५. लग्नाचा केक मोठा आहे.

Activity 10: Comprehension passage.



लग्न हा एक अत्यंत आनंदाचा दिवस असतो. वधू आणि वर आपल्या कुटुंबीयांसमोर आणि मित्रमंडळीसमोर लग्न करतात. या खास प्रसंगी अनेक लोक उपस्थित राहतात. सर्वजण सुंदर कपडे घालतात. खाण्यासाठी स्वादिष्ट पदार्थांची मेजवानी असते आणि प्रत्येकजण या विशेष दिवसाचा आनंद घेतो.

Activity 11: Fill in the blanks.

(लग्नात, लग्न, आनंदाचा, स्वादिष्ट, सुंदर)

१. लग्न हा एक अत्यंत दिवस असतो.
२. वधू आणि वर करतात.
३. नातेवाईक आणि मित्र येतात.
४. सर्वजण कपडे घालतात.
५. लग्नात अन्न असते.

Activity 12: Create a wedding card.

Theme 7: Ethics and Values

Hard work and Perseverance

Activities

Activity 1: Listen and answer the questions.

Activity 2: Write the correct sentences.

Activity 3: Rearrange the sentences.

Activity 4: Read the passage and answer the questions.

Activity 5: Read and tick the answer.

Activity 6: Construct simple sentences.

Activity 7: Cloze tests.

Activity 8: Categorise the sentences.

Activity 9: Talk about the good actions.

**Activity 1: Listen and answer
the questions.**



मुंगी आणि टोळ

उन्हाळ्यात, मुंगी दिवसभर हिवाळ्यासाठी अन्न गोळा करण्यासाठी खूप कष्ट करत असे. दरम्यान, टोळाने आपले दिवस खेळण्यात आणि गाण्यात घालवले. हिवाळा आला तेव्हा मुंगीकडे भरपूर अन्न होते, परंतु टोळ भुकेलेला होता आणि थंडीने थरथरत होता.

मग, त्याने मुंगीला मदत मागितली. मुंगीने नकार दिला आणि टोळाला स्वतःचे अन्न शोधण्यास सांगितले. टोळाने सर्वत्र अन्न शोधले, पण त्याला अन्न मिळाले नाही. टोळाला आपली चूक लक्षात आली. मुंगीला त्याची दया आली आणि तिने आपले अन्न त्याच्याबरोबर वाटून घेतले.

टोळाच्या हे लक्षात आले की कठोर परिश्रम आणि भविष्यासाठी नियोजन करणे आवश्यक आहे. तो एक महत्त्वाचा धडा शिकला: आजच चांगल्या उद्यासाठी तयारी करा.

The audio-visual version of the above story may be accessed through this link:

<https://www.youtube.com/watch?v=gZbpf0IbX2I>

Activity 2: Write the correct sentences.











Activity 3: Rearrange the sentences.

बियाण्यांपासून कोथिंबीर उगवण्याची
पद्धत :

आवश्यक साहित्य:

- धणे
- कुंडी/भांडे/कप
- पाणी
- माती

पायऱ्या योग्य क्रमाने लिहा:

- पेरलेले धणे रूजण्याची वाट पहा.
- कुंडीला/ भांड्याला सूर्य प्रकाशात ठेवा.
- पेरलेल्या धण्यांना थोड्या मातीने झाकून टाका.
- दररोज पाणी घाला.
- मातीला थोडेसे पाणी द्या.

१. कुंडीत / कपात माती टाका.

२. मातीवर बिया शिंपडा.

३.

४.

५.

६.

७.

तुमचे अनुभव सांगा.

Activity 4: Read the passage and answer the questions.

रवी नावाचा एक मुलगा होता ज्याला अभ्यास करायला आवडत नव्हते. तो दिवसभर खेळत होता आणि गृहपाठ करीत नव्हता. परीक्षेचा निकाल आला तेव्हा रवी नापास झाला आणि त्याला खूप वाईट वाटले. त्यानंतर त्याने बदलण्याचा आणि कठोर परिश्रम करण्याचा निर्णय घेतला. तो वर्गात अधिक लक्ष देऊ लागला आणि दररोज अभ्यास करू लागला. कठीण असतानाही त्याने सोडून दिले नाही. हळूहळू तो सुधारला आणि शेवटी तो परीक्षेत पास झाला. रवीला कळले की कठोर परिश्रम आणि चिकाटी यश मिळवून देतात.

१. अभ्यास करायला कोणाला आवडत नव्हते?

२. परीक्षेत नापास झाल्यानंतर रवीला कसे वाटले?

३. परीक्षेत नापास झाल्यावर रवीने काय करण्याचा निर्णय घेतला?

४. अभ्यास करणे कठीण झाले तेव्हा रवीने चिकाटी कशी दाखवली?

५. अखेरीस रवी कोणता धडा शिकला?

तुम्हाला आलेल्या एखाद्या कठीण प्रसंगातून तुम्ही कसे बाहेर पडलात ते सांगा.

Activity 5: Read and tick the answer.

१. ताई सायकल चालवायला शिकत आहे आणि ती पडते. तिने

पुन्हा प्रयत्न करावे.

आशा सोडावी.

२. दिवेशला त्याचा अभ्यास कसा करावा हे समजत नाही. त्याने

शिक्षकाची मदत घ्यावी.

गप्प राहावे.

३. रामाला परीक्षेत कमी गुण मिळाले. त्याने

सोडून द्यावे.

मनापासून शिकावे.

Activity 6: Construct simple sentences.



मुलगा – सायकल



सायकल - खाली पडणे



पाय – जखमी



मित्र – मदत करणे



शेवटी - घरी परत जाणे

Activity 7: Cloze tests.

(पिऊ, थोडे, लहान, पाणी, तो)

एके दिवशी एक कावळा खूप तहानलेला होता.-----

पाण्याच्या शोधात सगळीकडे उडत होता. त्याला एक भांडे दिसले. त्यात

-----पाणी होते. त्याची चोच पाण्यापर्यंत पोहोचण्यासाठी खूपच

-----होती. त्याला एक कल्पना सुचली. त्याने खडे उचलले.

त्याने ते भांड्यात टाकले.

----- वर आले. कावळा पाणी----- शकला

म्हणून तो आनंदी होता.

आपल्याला जे हवे आहे ते मिळवण्यासाठी आपण काम करत राहिले पाहिजे.

Activity 8: Categorise the sentences.

घर	शाळा	समाज

१. देश स्वच्छ ठेवणे.
२. शिक्षकांचा आदर करणे.
३. वर्गात मन लावून अभ्यास करणे.
४. खोली साफ करणे.
५. कुटुंबातील सदस्यांशी नम्रपणे बोलणे.
६. शेजाऱ्यांना मदत करणे.
७. वर्गमित्रांना मदत करणे.
८. आजी-आजोबांना नमस्कार करणे.
९. पालकांना मदत करणे.
१०. सिनेमात प्रवेश करण्यासाठी रांगेत उभे राहणे.

Activity 9: Talk about the good actions.



ISBN 978-99949-54-98-8